

16. Demographic Encyclopedic Dictionary. – М. : Изд-во "Варсон", 1985. – 567 p.
17. Catrinescu N. Remittances, Institutions, and Economic Growth / N. Catrinescu, M. Leon-Ledesma, M. Piracha, and B. Quillin, // World Development. – 2006. – Vol. 37. – No.1. – Pp. 81-92.
18. Acosta P. Remittances, and the Dutch Disease / P. Acosta, E. Lartey, F. Mandelman // Federal Reserve Bank of Atlanta Working Paper No. 2007-08. – Atlanta : Federal Reserve Bank, 2007. – 24 p.
19. Koc I. International Migrants' Remittances and Welfare Status of The Left – Behind Families in Turkey / I. Koc, and I. Onan // International Migration Review. – 2004. – Vol. 38. – No. 1. – Pp. 78-112.
20. Haidutsky A.P. Macroeconomic factors of forming migration of capital / A.P. Haidutsky // Banking. – 2006. – № 3. – Pp. 3-12.
21. Workers remittances are reduced. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.portugalua.com/groshovi-perekazi-zarobitchan/>.
22. Brown, Richard P.C. A Model of Migrants' Remittances with Human Capital Investment and Intrafamilial Transfers International Migration Review / P.C. Brown, Richard. – 2008. – Vol. 39, No. 2. Summer. – Pp. 407-438.
23. Remittance, Diasporas, and Economic Development: Issues, Lessons Learned, and Recommendations for Donor Interventions. – Washington : USAID, 2006. – 89 p.
24. Straubhaar T. International Migrant Remittances and their Role in Development / T. Straubhaar, and F. Vadean // International Migration Outlook : SOPEMI 2006 Edition. – Part III. OECD, 2006. – Pp. 139-161.
25. Stranbhaar T. Migrants' Remittances and economic activity / T. Stranbhaar // Intereconomics. – 2007. – Vol. 20. – No. 2. – Pp. 87-92.
26. Mountford A. Can a brain drain be good for growth in the source economy? / A. Mountford // Journal of Development Economics. – 1997. – Vol. 53. – No. 2. – Pp. 287-303.
27. Kireyev A. The Macroeconomics of Remittances: The Case of Tajikistan / A. Kireyev. – Washington : International Monetary Fund. – 2006. – № 06/2. – 24 p.
28. Jovicic, M. Macroeconomic analysis of the causes and effects of remittances / M. Jovicic, and R. Dragutinovic-Mitrovic. – Prague : CERGE. – 2006. – 24 p.
29. Djajic S. Emigration and Welfare in an Economy with Foreign Capital / S. Djajic // Journal of Development Economics. – 1998. – Vol. 56. – No. 2. – Pp. 433–445.
30. Golovnin M. Regional Effects of the Global Economic Crisis in the CIS: Migrants' Remittances / M. Golovnin, and A. Yakusheva, // Eurasian Integration Yearbook 2011. – Almaty : Eurasian Development Bank. – Pp. 75-87.
31. Kyrchiv A. Labour migration and national security of Ukraine / A. Kyrchiv // Report on the Roundtable October 7, 2004. – Lviv : LNU behalf by Franko. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.migration/2004/kyrchiv07-10.htm>.
32. European Social Charter. Council of Europe, Charter, International Document from 18.10.1961 y., № ETS № 35. [Electronic resource]. – Mode of access http://www.zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_300.
33. Chimhown A. Assessing the impact of migrant workers' remittances on poverty / A. Chimhown, J. Piesse, C. Pinder. – London : EDIAS Conference. – 24-25 November 2003. – Pp. 11.
34. Lueth E. Are Workers' Remittances a Hedge Against Macroeconomic Shocks? / E. Lueth, and M. Ruiz-Arranz // The Case of Sri Lanka | IMF Working Paper. – Washington : IMF, 2007. – No. 07/22. – Pp.7-8.
35. Ovchinnikov G.P. International Economy / G.P. Ovchynnykov // Training. Handbook. – SPb : Ed. Mikhailov, V.A., 2008. – 456 p.
36. Litan C. On the Macroeconomic Impact of Remittances in Romania / C. Litan / C. Litan // Studias Universitatis Babes-Bolyai. – 2009. – Vol. 54. – No. 2. – Pp. 21-36.
37. Loser C. The Macro-Economic Impact of Remittances in Latin America – Dutch Disease / C. Loser, C. Lockwood, A. Minson, and L. Balcazar. – Washington : Inter-American Dialogue, – 2006. – 45 p.
38. Round Table on Sustainable Development. Working Abroad – benefits flowing from nationals working in other economies. Prepared Anne Harrison assisted Tolani Britton and Annika Swanson. OECD, General Secretariat, – 2004. – Pp.13.
39. Belousova N. Economy motherland fed labor migrants / N. Bilousova // Day. – № 85. – May 23. – 2009. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.day.kiev.ua/274403>.
40. Haidutsky A.P. Investment potential of international migration capital / A.P. Haidutsky // Finance Ukraine. – 2006. – № 9. – Pp. 117-127.

Демьянчук Ю.И. Влияние миграционного капитала на рост социально-демографического потенциала развивающихся стран

Рассмотрены поступления от мигрантов денежных переводов, которые становятся важным источником поддержания покупательной способности населения и могут служить средством увеличения инвестиций, создания новых рабочих мест, повышения квалификации рабочей силы и т.п. Доказано, что укрепление денежной единицы может увеличивать покупательную способность работающих, но одновременно снижать покупательную способность частных трансфертов. Проанализировано, что частные трансферты обеспечивают макроэкономическую стабилизацию развивающихся стран благодаря нескольким механизмам: стабилизации платежного баланса, сбалансирование спроса на иностранную валюту, увеличение инвестиций, повышение кредитоспособности и регулирования миграционных потоков.

Ключевые слова: макроэкономическое влияние, миграционный капитал, частные трансферты, экономический рост, покупательная способность, инвестиции, стабилизационная функция.

Demyanchuk Yu.I. Migration capital impact on sociodemographic development of developing countries

In this article the income from migrant's private remittances, which are an important source of maintaining the purchasing power of the population and may serve as a means of investment increase, new jobs, improve skills workforce and are analyzed. It is proved that the monetary unit strengthening may increase the purchasing power of workers, but also reduce the purchasing power of private transfers. It was analyzed that private transfers provide macroeconomic stabilization in developing countries, due to several mechanisms: payments balance stabilizing, foreign currency balance demand, investment increase, credit increase and regulation of migration flows.

Keywords: macroeconomic impact, migration capital, private transfers, economical growth, purchasing power, investments, stabilization function.

УДК 811.111

Слухач Б.І. Сиякевич¹;

доц. О.Л. Малиновська², канд. філол. наук

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧІ ТА ЛІНГВІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ПОВІСТІ-ПРИТЧІ РІЧАРДА БАХА "ЧАЙКА ДЖОНАТАН ЛІВІНГСТОН" УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Досліджено притчу як особливий літературний жанр. Для повного висвітлення її філософського змісту необхідно виконати повноцінний мистецький переклад. Під час детального вивчення україномовного перекладу Дарії Радієнко повісті-притчі Річарда Баха "Чайка на ім'я Джонатан Лівінгстон" (англ. Jonathan Livingston Seagull) виявлено: помилки, пропуски важливих деталей, росіянізми, деякі лінгвістичні неточності. Здійснено власний переклад англійської притчі українською мовою.

Ключові слова: переклад, притча, інтерпретація тексту, лінгвістика, перекладацький стиль.

Переклад виконує творчу і продуктивну місію, бо завжди був важливим стимулом розвитку національних мов, літератур, культур. Перекладач є посередником між народами, які спілкуються у різних сферах життя. Переклад є важливим об'єктом порівняльного дослідження як один з плідних різновидів міжкультурної та міждисциплінарної взаємодії [7, с. 81].

¹ Львівська обласна академія наук учнівської молоді

² НЛТУ України, м. Львів;

Річард Бах – професійний пілот, який опанував фах журналіста і став визнаним письменником як в Америці, так і за її межами. Річард Бах *народився* в Оук Парке в 1936 р. Перші твори пра'пра'пра'правнука Себастьяна Баха не були особливо популярними серед читачів, та повість "Jonathan Livingston Seagull" зробила його відомим та загальноновизнаним письменником. Повість написана в жанрі притчі.

Притча – невелика за обсягом, максимально типізована, повчальна алегорична оповідь. Її побудовано за принципом аналогії, в якій подвійна фабула підпорядкована моралізаційній частині твору. Відмінні властивості притчі:

- не передбачає сюжетного розвитку;
- містить відповідь на запитання, як варто чинити у певній ситуації;
- тяжіє до глибини премудрості;
- філософсько-узагальнена думка;
- авторська ідея не сформульована;
- дія без декорацій;
- має символічний підтекст [6, с. 272].

У новітній європейській літературі притча стала вираженням роздумів письменника, нерідко протилежних до загальноприйнятих [6, с. 273]. Оскільки притча є особливим літературним жанром, її переклад потребує високої лінгвістичної культури, естетичного смаку та майстерності інтерпретатора.

Інтерпретація тексту – це процес розуміння твору, і результат цього процесу, що виражається у вмінні викласти свої спостереження, користуючись відповідною метамовою, тобто професійно грамотно викладаючи своє розуміння прочитаного. Інтерпретація тексту починається з *заголовка* [5, с. 15, с. 95-102].

Отже, переходимо до інтерпретації повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон". Знайдено інформацію про те, що слово "чайка" має російське походження, тобто, дотримуючись правил української мови, потрібно вживати слово "мартин". Тож було проведено дослідження щодо етимології слів "чайка" та "мартин". Мартин – це біологічний клас птахів, царства тварини, вони мешкають як на морських просторах, так і в закритих водоймах.

Слово "чайка" широко вживається в українській літературі. Зокрема в пісні, авторство якої належить гетьману Івану Мазепі, "*Ой, горе тій чайці*", образ чайки уособлюється з Україною, в якій забрали "чаєняток", себто культуру, землі, усе, чим багата наша країна. У *творах Тараса Григоровича Шевченка* слово "чайка" також часто згадується. Слово "чайка" наводиться і в чотирьохтомному *словнику Бориса Грінченка* [8, с. 443]. Слово "чайка" вживалося в термінології козацької доби, і означає особливий човен, який козаки використовували в морських боях з турками. Човен відрізнявся від турецьких галер кращою маневреністю. Оскільки козаки застосовували тактику неочікуваності, то їх називали "шайкою" (співзвучне з "чайка"). Від назви цього ж човна походить виникнення прізвища славнозвісного автора "Лебединого озера" Петра Чайківського (наголошую, не Чайковського, тому що це спотворене росіянами прізвище українського композитора).

Використання слова "*мартин*" при перекладі на українську мову не є доречним, оскільки в українській мові існує ім'я Мартин, на відміну від англо-американської мови. Письменник Р. Бах дав чайці американське ім'я – Джонатан Лівінгстон (це ім'я належало відомому американському пілоту поч. ХХ ст.). З огляду на це, заміна слова "чайка" на його відповідник "мартин" в українському перекладі стане тавтологією. Однак, чайка у цій притчі уособлює людину, яка протистоїть суспільству, тож людське ім'я Мартин могло б підштовхнути читача до висновку щодо персоніфікації чайки.

Джонатан Лівінгстон – це рідкісний випадок, адже він не лише заперечує та не дотримується загальноприйнятих норм та правил, але й веде за собою інших. Він володіє тими знаннями, заради усвідомлення та дотримання яких ми і прийшли у цей світ. Чайка Джонатан навчився прощати та любити тих, хто хотів позбавити його життя. Людство – неначе ворожа Зграя, в очах якої світиться вогник злоби, бажання помсти. Та варто лише придивитися, і побачити у тому вогнику страх перед невідомим відкриттям, яке заперечить усі визнані теорії та аксіоми. Річард Бах заглиблюється у психологію людини, вивчає причину проблем, з якими стикається людство. Як говорить автор: "*...страх і злість є тими причинами, які вкорочують життя...*" [2, с. 42].

Отже, слово "чайка" має цілком українське походження і можна вжити у заголовка твору.

Поширеним є додаткове тлумачення заголовку за допомогою епіграфа [5 с.103-105]. Річард Бах в епіграфі до своєї повісті-притчі наголошує, що та чайка Джонатан живе всередині кожного з нас. Письменник має на увазі, що в кожного з нас жевріє той світлий промінчик, з якого тільки волелюбним і креативним особистостям вдається досягти досконалості, зрозуміти, що таке любов та освітлювати нею шлях іншим.

Отже, інтерпретація тексту – це збагачення власного світу шляхом осягнення чужого способу пізнання дійсності, це постійне оновлення ідей, думок та переживань людей, які прагнуть служити людству [5, с. 199]. Від того, наскільки ми пізнаватимемо себе упродовж життя та вдосконалюватимемося, залежить те, як змінюватиметься світ: у крашу чи гіршу сторону.

Актуальність теми полягає у доцільності популяризації філософських ідей, закладених у повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон" із паралельним вдосконаленням наявного українського перекладу, виконаного Дарією Радієнко.

Метою наукової роботи є вдосконалення наявного перекладу, максимальне наближення його до оригінального тексту, більш точне відтворення творчого стилю автора.

Об'єктом дослідження є український переклад повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон", виконаний Дарією Радієнко.

Предметом дослідження є узагальнення основних лінгвістичних проблем українського перекладу Дарії Радієнко притчі "Чайка Джонатан Лівінгстон". Оскільки притча має глибинно-філософську підоснову, для повного відтворення її змісту необхідно виконати повноцінний мистецький переклад. Для здійснення повноцінного мистецького перекладу потрібно володіти

не лише різними мовами, але й притаманними їм стилями, а в ідеалі – виробити власний перекладацький стиль.

Під час наукової роботи були виявлені деякі хиби українського перекладу Дарії Радієнко: 1) явні помилки; 2) упущені важливі деталі; 3) наявні російські розсіянізми; 4) використання на початку перекладацької роботи російськомовного тексту.

Ми дослідили не лише українськомовний переклад Дарії Радієнко, але й російський переклад Сидерського. Завдяки цьому виявили аналогічні помилки на початку перекладу Дарії Радієнко і російського перекладача. Наприклад, в оригіналі Річарда Баха написано: "...there would be no more *challenge and no more failure*" [1, с. 4], але перекладачка Дарія Радієнко інтерпретувала текст таким чином: "...не буде *боротьби* – отже, не буде й поразок" [2, с. 21]. Російський перекладач допустився тієї ж помилки, переклавши: "Так он избавлялся и от борьбы, и от поражения" [3, с. 20]. Насправді, достовірний переклад мав би звучати так: "...не буде ні *виклику*, ні невдач".

У процесі написання наукової роботи були виявлені помилки, допущені при українському перекладі. До прикладу, Річард Бах пише: "Jonathan Livingston Seagull", перекладачка Дарія Радієнко переклала: "Джонатан Лівінгстон", упустивши слово "seagull", тобто "чайка". Аналогічне упущення сталося під час перекладу фрази: "like a *rifle ball*" [1, с. 5], який в перекладі на українську прозвучав як: "...тебе закрутить, як кулю..." [2, с. 32], опустивши слово "з рушниці".

Ще одним недотриманням тексту оригіналу є такий фрагмент: "...*силы покидали його и він губив рівновагу*" [2, с. 14], хоча оригінал звучить так: "...*he lost control at high speed*" [1, с. 2]. Тобто він втрачав контроль не над рівновагою, а над швидкістю. Деякі неточності виявлені у перекладі речення "...*he agreed*", яке Дарія Радієнко переклала як: "...він скорився йому." [2, с. 20]. Доцільніше було б взяти слово "погодився", адже слово "коритися" підходить по змісту до рабів, які змушені коритися панівному стану. В Джонатана Лівінгстона ж був вибір, тобто голос не примушував його до тієї чи іншої дії. Ще одною невідповідністю оригіналу є переклад Дарією Радієнко фрази: "The Gull of Fortune" [1, с. 5], як: "Чайка Доли" [2, с. 30]. Насправді, слова "доля" і "фортуна" (тобто "щасливий випадок" [9, с. 907-908]) мають докорінно різне значення. Удача – це синонім до слова "успіх", тобто якість явища везіння. Доля – це фатум. Згідно з тлумачним словником української мови, доля – це перебіг подій, збіг обставин, напрям життєвого шляху, що не залежить від волі людини [9, с. 259]. Інші лінгвістичні неточності проілюстровані в табл. 1.

Знайдено деякі помилки, спричинені неухважністю перекладачки. Наприклад, в оригіналі написано: "five hundred feet up" [1, с. 19], що Дарія Радієнко помилково переклала: "п'ять тисяч футів" [2, с. 106], замість "п'ять сотень футів". Також були допущені певні граматичні помилки, адже Дарія Радієнко переклала: "Злетівши на *тисячу* футів угору..." [2, с. 14], в той час як правильне написання – "*тисяча*". Аналогічна помилка допущена у реченні "...і цей Закон не порушував іще ніхто за тисячу років" [2, с. 95]

Табл. 1. Дослідження міри адекватності українського перекладу повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон"

Види неточностей	Оригінал твору	Переклад Дарії Радієнко	Переклад Богдани Синякевич
1. Помилковий переклад	"...from five hundred feet up..." [1, с. 19]	"...п'ять тисяч футів..." [2, с. 106]	"...п'ять сотень футів..."
	"...hundredth" [1, с. 13]	"...одна тисячна частка..." [2, с. 74]	"...сота частина..."
Граматичні помилки		"...тисячу" [2, с. 14, с. 95]	"...тисяча"
Пряма мова відсутність в оригіналі / наявність у перекладі) – коли йдеться про роздуми героя, його міркування	So this is heaven, he thought... [1, с. 8]	"Отже, це небеса", – подумав він... [2, с. 48]	Отже, це небеса, – подумав він...
	Why, with half the effort, he thought, I'll get twice the speed, twice the performance of my best days on Earth! [1, с. 8]	"Диво та й годі, – думав він, – мені потрібно вдвічі менше зусиль, аби летіти вдвічі швидше, ніж за кращих часів на Землі!" [2, с. 49]	Чому, розмірковував він, мені потрібно вдвічі менше зусиль, щоб летіти вдвічі швидше, аніж за кращих часів на землі!
2. Пропуск важливих деталей	"Jonathan Livingston Seagull"	"Джонатан Лівінгстон" (відсутнє слово "чайка")	"Чайка Джонатан Лівінгстон"
	"...like a rifle ball" [1, с. 5]	"...тебе закрутить, як кулю..." [2, с. 32]	"...тебе закрутить, як кулю з рушниці..."
	"... The Son of the Great Gull Himself" [1, с. 19]	"Син Великої Чайки" [2, с. 109]	"Син Самої Великої Чайки"
3. Лінгвістичні неточності	"... he lost control at high speed" [1, с. 2]	"...він губив рівновагу" [2, с. 14]	"...він втрачав контроль над швидкістю"
	"...he agreed" [1, с. 3]	"...він скорився йому" [2, с. 20]	"...він погодився"
	"Gull of Fortune" [1, с. 5]	"Чайка Доли" [2, с. 30]	"Чайка Фортуни"
	"...ignorance" [1, с. 6]	"...неміч" [2, с. 34]	"...неуцтво"
	"...-good-sharp-stops" [1, с. 15]	"...зупиняться так гарно" [2, с. 89]	"...вправна різка зупинка"
	"flight of wind and feather" [1, с. 16]	"...політ вітру і політ птаха" [2, с. 93]	"...політ вітру і пір'їнки."
	"struggling gamely..." [1, с. 17]	"...мужньо боров вітер..." [2, с. 96]	"...легко долав відстань"
4. Вживання російськізмів	"he flew way" [1, с.]	"...він улетів" [2, с.]	"...він полетів"
5. Початкове послуговування російським перекладом	"...there would be no more challenge and no more failure" [1, с. 4]	"...не буде боротьби – отже, не буде й поразок" [2, с. 21]	"...не буде ні виклику, ні невдач"

Невиправданим можна вважати також пропуск в українському перекладі Дарії Радієнко слова "himself", що в перекладі з тексту оригіналу надає підсилення важливості персони, про яку йдеться. Так в оригіналі фраза звучить: "...the Son of the Great Gull *Himself*" [1, с. 19], яка була перекладена як:

"*Син Великої Чайки*" [2, с. 109], хоча потрібно було б перекласти: "*Син Самої Великої Чайки*".

Також однією з помилок перекладу Дарії Радієнко є використання прямої мови там [2, с. 48-49], де автор, Річард Бах, її не зазначив [1, с. 28]. Ще одною хибою українського перекладу Дарії Радієнко є вживання нею російнізмів. До прикладу: "...улетів далеко-далеко" [2, с. 39] та інших. Принагідно, варто зазначити, що російнізми трапляються і в перекладі Дарії Радієнко роману Емілі Бронте "Грозовий перевал".

Глибоко вникнувши і зацікавившись багатогранною філософією повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон", і намагаючись усунути виявлені неточності перекладу Дарії Радієнко та маючи власну обширну літературну бібліографію (сягає 20 найменувань), мною виконаний альтернативний переклад (порівняння україномовних перекладів зі збереженням головної фабули притчі наведено у табл. 2).

Табл. 2. Порівняння україномовних перекладів повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон"

Оригінал повісті	Переклад Дарії Радієнко	Переклад Богдани Синякевич
"It was morning, and the new sun sparkled gold across the ripples of a gentle sea. A mile from shore a fishing boat chummed the water, and the word for Breakfast Flock flashed through the air, till a crowd of a thousand seagulls came to dodge and fight for bits of food. It was another busy day beginning [1, с. 1].	"Був ранок, і золоті промені сонця вигравали на легких хвилях тихого моря. Десь за милю від берега закинув сіті рибальський човен, і звістка про це вмить долетіла до Зграї, що чекала сніданку. Ще мить – і тисячі чайок злетілися до човна, щоб вибороти собі якусь поживу. Новий день приніс нові клопоти" [2, 5].	"Був ранок, і світанкове сонце виблискувало золотистим промінням крізь шум лагідного моря. За милю від берега рибальський човен колихався на воді, і звістка про сніданок блискавично промайнула поміж Зграєю, тисячі чайок прилетіли до човна, аби хитрістю добути шматок їжі. Починався іще один день, сповнений клопотів" [Дод. 1, с. 27].
"Even his parents were dismayed as Jonathan spent whole days alone, making hundreds of low-level glides, experimenting" [1, с. 2].	"Навіть його власні батьки дивилися скося на те, як Джонатан з ранку до вечора літає десь сам-один, та ще й по сто разів шугає над водою – як то він казав, тренуючись у низькому польоті" [2, с. 8].	"Навіть його батьки були збентежені тим, що Джонатан експериментує на самоті цілими днями, роблячи тисячі низьких польотів" [Дод. 1, с. 28].
"See here Jonathan " said his father not unkindly. "Winter isn't far away. Boats will be few and the surface fish will be swimming deep. If you must study, then study food, and how to get it. This flying business is all very well, but you can't eat a glide, you know. Don't you forget that	"– Бачиш, Джонатане, – мовив батько зовсім не сердито, – скоро зима. Рибальські човни будуть виходити в море нечасто, а риба, що зараз плаває мілко, підєвглиб. Коли вже ти хочеш чогось навчитись, то вчися краще, як здобувати їжу. Польоти – це дуже добре,	"Бачиш, Джонатане, – промовив батько аж ніяк не сердито. – Зима не за горами. Човнів ставатиме усе менше, і риба заляже на дно. Якщо ти хочеш навчитися, то вправляйся у добуванні їжі. Політ – це, звісно, дуже добре загалом, та ним не наїсися, сам

the reason you fly is to eat" [1, с. 2].	та з них не проживеш. Не забувай, ти літаєш для того, щоб їсти" [2, с. 12].	знаєш. Чи ж ти забув, що метою польоту є добування їжі?" [Дод. 1, с. 28].
"It happened that morning, then, just after sunrise, that Jonathan Livingston Seagull fired directly through the center of Breakfast Flock, ticking off two hundred twelve miles per hour, eyes closed, in a great roaring shriek of wind and feathers. The Gull of Fortune smiled upon him this once, and no one was killed" [1, с. 5].	"І сталося так, що того ранку, на світанні, чайка Джонатан Лівінгстон врізався просто у Зграю, що спокійно снідала, – влетів як вихор, на швидкості двісті чотирнадцять миль, із заплющеними очима! Та, мабуть, Чайка Долі йому всміхнулася – ніхто не загинув" [2, с. 29].	"Це сталося зранку, коли, одразу після сходу сонця, Чайка Джонатан Лівінгстон врізався просто у Зграю, яка спокійно смакувала своїм сніданком, на швидкості двісті чотирнадцять миль за годину з заплющеними очима. Та Чайка Фортуни усміхнулася йому, тож ніхто не постраждав" [Дод. 1, с. 32].
"The dozen gulls by the shoreline came to meet him, none saying a word. He felt only that he was welcome and that this was home. It had been a big day for him, a day whose sunrise he no longer remembered" [1, с. 9].	"Дванадцяттеро чайок із берега прилетіли зустріти його, та жодна з них не мовила ані слова. Він лише відчув, що тут усі йому раді, що тут його дім. І час лінув для нього, як один довгий-довгий день – так, ніби сонце ніколи не сходило, а просто світило завжди" [2, с. 52].	"Дюжина чайок із берега прилетіла, аби зустріти його, але жодна з них не зронила і слова. Він відчував лише гостинність, що тут – його дім. Це був визначний день, схід сонця якого закарбувався у його пам'яті назавжди" [Дод. 1, с. 37].
"Do you have any idea how many lives we must have gone through before we even got the first idea that there is more to life than eating, or fighting, or power in the Flock? A thousand lives, Jon, ten thousand! And then another hundred lives until we began to learn that there is such a thing as perfection, and another hundred again to get the idea that our purpose for living is to find that perfection and show it forth. The same rule holds for us now, of course: we choose our next world through what we learn in this one. Learn nothing, and the next world is the same as this one, all the same limitations and lead weights to overcome" [1, с. 10].	"Уявляєш, скільки життів ми маємо прожити, перш ніж почнемо здогадуватися, що життя – це не тільки пожива, боротьба та влада у Зграї? Тисячі життів, Джонатане, десятки тисяч! А потім іще сотню, поки не зрозуміємо, що таке вершина знання, і ще сотню, поки не впевнимся, що мета нашого життя – досягти цієї вершини і передати свої знання іншим. Звичайно, і тут діє той самий закон: ми вибираємо для себе наступний світ завдяки тому, чого навчилися у попереднім" [2, с. 57].	"Чи ти маєш припущення, скільки життів потрібно прожити, аби зрозуміти, що ми існуємо не заради їжі, боротьби, а чи лідерства у Зграї? Тисячі життів, Джонатане, десятки тисяч життів! А опісля іще сотню, доки не почнемо розуміти, що існує досконалість, а потім іще сотню, доки впевнимся, що мета нашого життя – торкнутися тієї досконалості та поділитися своїми знаннями з іншими. Такому ж правилу підпорядкований і цей світ, тільки від того, чого ти тут навчишся, залежатиме, куди ти потрапиш далі" [Дод. 1, с. 38].
"A month went by, or something that felt about like a month, and Jonathan learned	"Минув місяць – принаймні здавалося, що минув місяць, – і Джонатан	"Сплинув місяць, ну принаймні, здавалося, що місяць, і Джонатан робив ве-

at a tremendous rate. He always had learned quickly from ordinary experience, and now, the special student of the Elder Himself, he took in new ideas like a streamlined feathered computer" [1, c. 13].	досяг надзвичайного успіху. Він завжди навчався швидко навіть сам, а зараз, коли його учителем був Старійшина, він засвоював нові знання, наче добре налагоджена обчислювальна машина, вкрита пір'ям" [2, c. 72].	ликі поступи у навчанні. Він завжди вчився швидко, на власному досвіді, а зараз, будучи особливим учнем Старійшини, він наповнявся новими ідеями, наче вкритий пір'ям комп'ютер" [Дод. 1, с. 41].
"This rough young Fletcher Gull was very nearly a perfect flight-student. He was strong and light and quick in the air, but far and away more important, he had a blazing drive to learn to fly" [1, c. 15].	"Цей грубуватий молодий Флетчер був майже бездоганним учнем. Він мав і силу, і хист до польоту, і найголовніше – палке бажання учитись" [2, с. 88].	"Цей дебелий молодий птах Флетчер був майже досконалим учнем. Він був сильним, талановитим, дещо легковажним у повітрі, та найважливішим було те, що він мав велике бажання вчитися літати" [Дод. 1, с. 45].
"With the same inner control, he flew through heavy sea-fogs and climbed above them into dazzling clear skies... in the very times when every other gull stood on the ground, knowing nothing but mist and rain. He learned to ride the high winds far inland, to dine there on delicate insects" [1, c. 7].	"Так само спокійно він долав туманну запону над морем і проривався до світлого чистого неба – у той час як усі чайки лишалися на землі, і гадки не маючи, що в небі існує щось інше, крім туману й дощу. Він навчився мандрувати з сильним вітром у далекі краї і там ловити на обід смачних комашок" [2, с. 41].	"Так само, контролюючи свій політ, він долав туманну завісу над морем і проривався до світлого безхмарного неба – у той час, коли інші чайки залишалися заземленими, не знаючи, що над морем існує ще щось, окрім туману і дощу. Він навчився мандрувати з іншим вітром у незнані краї і ловити там справжні делікатеси" [Дод. 1, с. 34].
"There was brief anguish among his students, for it is the Law of the Flock that an Outcast never returns, and the Law had not been broken once in ten thousand years. The Law said stay; Jonathan said go; and by now he was a mile across the water. If they waited much longer, he would reach a hostile Flock alone" [1, c. 17].	"Учні на хвилю розгубилися, бо Закон Зграї забороняє вигнанням повертатись, і цей Закон не порушував іще ніхто за тисячу років. Закон велів лишитися; Джонатан закликав летіти; і зараз він летить над морем за милю від них. Досить їм забаритися ще на мить, як він постане один проти ворожої Зграї" [2, с. 95].	"Сумніви посяялися поміж учнями, адже Закон Зграї не давав змогу вигнанням повертатися, і ось уже тисячі років цей Закон ніхто не порушував. Закон наказував залишатися, Джонатан – іти; і просто зараз він летить над водою за милю від них. Якщо вони чекатимуть довше, він постане проти ворожої Зграї один" [Дод. 1, с. 46].
"He spoke of very simple things – that it is right for a guil to fly, that freedom is the very nature of his being, that whatever stands against that freedom must be set aside, be it ritual or superstition or limitation in any form" [1, c. 19].	"А він говорив дуже прості речі: що чайка має право літати, що свобода – це її істинна сутність, і все, що обмежує цю свободу, нічого не значить – усі забобонні звичаї, усі закони, хоч би які вони не були" [2, с. 107].	"А він говорив елементарні речі – що чайка має право літати, що свобода – це істинна сутність, і все, що стоїть на шляху до свободи, потрібно відкинути, чи це закони чи звичаї, чи будь-що інше" [Дод. 1, с. 49].

"I remember a fierce young bird for instance, Fletcher Lynd Seagull, his name. Just been made Outcast, ready to fight the Flock to the death, getting a start on building his own bitter hell out on the Far Cliffs. And here he is today building his own heaven instead, and leading the whole Flock in that direction" [1, c. 21].	"От, наприклад, був собі такий молодий птах запальної вдачі – чайка Флетчер Лінд. Він став Вигнанцем, ладен був битися на смерть із усією Зграєю й готувався створити для себе власне пекло на Далеких Скелях. А зараз він створює свої власні небеса і веде туди всю Зграю" [2, с. 120].	"Я пам'ятаю такого молодого птаха – Чайку Флетчера Лінда, ось його ім'я. Будучи Вигнанцем, готовим битися зі Зграєю на смерть, він готувався створити собі власне пекло на Далеких Скелях. А просто зараз він будує власні небеса і веде туди всю Зграю" [Дод. 1, с. 52].
"And though he tried to look properly severe for his students, Fletcher Seagull suddenly saw them all as they really were, just for a moment, and he more than liked, he loved what he saw. No limits, Jonathan? he thought, and he smiled. His race to learn had begun" [1, c. 22].	"І хоча Флетчер намагався дивитись на своїх учнів з належною суворістю, він на мить побачив їх такими, якими вони є насправді, і вони не просто сподобалися йому – в цю мить він їх полюбив. "Межі немає, Джонатане?" – подумав він і всміхнувся. І рушив у свій політ до знання" [2, с. 126].	"І, прагнучи дивитися на своїх учнів з відповідною суворістю, Чайка Флетчер несподівано побачив усіх своїх учнів такими, які вони є, справжніми, і, хоча це тривало лише мить, він полюбив їх. Без обмежень, Джонатане? – подумав він і усміхнувся. Його подорож знаннями розпочалася." [Дод. 1, с. 53].

Повний варіант перекладу Богдани Синякевич повісті-притчі Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон" буде виданий у другій збірці авторських творів під назвою "Мозаїки слів".

Література

1. Bach Richard. Jonathan Livingston Seagull: A story / Richard Bach. [Electronic resource]. – Mode of access <http://www.library.univer.kharkov.ua>.
2. Бах Р. Чайка Джонатан Лівінгстон: повість : пер. з англ. Д.О. Радієнко / Річард Бах. – Харків : Вид-во "Фоліо", 2007. – 127 с.
3. Бах Річард. Чайка по імені Джонатан Лівінгстон. Ілюзії : пер. з англ. – К. : Изд-во "Софія" / Річард Бах. – М. : Изд. дом "Гелиос", 2001. – 224 с.
4. Коваль А.П. Слово про слово / А.П. Коваль. – К. : Вид-во "Рад. школа", 1986. – 77 с.
5. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту : навч. посібн. [для студ. ВНЗ] / В.А. Кухаренко. – Вінниця : Вид-во "Нова книга", 2004. – 272 с.
6. Літературознавча енциклопедія. – У 2-х т. – Т. 2 / Авт-укладач Ю.І. Ковалів. – К. : ВЦ "Академія", 2007. – 622 с.
7. Порівняльне літературознавство : підручник / В. Будний, М. Ільницький. – К. : Вид. дім "Києво-Могилянська Академія", 2008. – 430 с.
8. Словник української мови / упоряд. з дод. власн. матер. Борис Грінченко. – У 4-ох т. – Т. 4. Р. – Я / НАН України. Ін-т української мови. – К. : Вид-во "Наук. думка", 1997. – 616 с.
9. Сучасний тлумачний словник української мови: 100 000 слів / за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В.В. Дубічинського. – Харків : Вид. дім "Школа", 2009. – 1008 с.
10. Oxford / English Mini Dictionary: Seventh edition // Edited by Catherine Soanes. – New York : OXFORD University PRESS, 2008. – 648 с.

Синякевич Б.И., Малиновская О.Л. Литературоведческие и лингвистические проблемы перевода повести-притчи Ричарда Баха "Чайка Джонатан Ливингстон" на украинский язык

Исследована притча как особый литературный жанр. Для полного освещения её философского содержания необходимо осуществить полноценный искусный перевод. При детальном изучении перевода на украинский язык Дарии Радиенко повести-притчи Ричарда Баха "Чайка Джонатан Ливингстон" обнаружены отдельные недостатки, а именно: ошибки, пропуски важных деталей, русизмы, некоторые лингвистические неточности. В связи с этим, в процессе научной работы её автором осуществлён собственный независимый перевод притчи с английского на украинский язык.

Ключевые слова: перевод, притча, интерпретация текста, лингвистика, переводческий стиль.

Synyakevych B.I., Malynovska O.L. Literature and linguistic problems of the Ukrainian translation of Richards' Bach fable "Jonathan Livingston Seagull"

The topic of the research paper is "Reproduction of linguistic and stylistic features of the fable in novella "Jonathan Livingston Seagull" by Richard Bach in the Ukrainian translation by D. Radienko. The author of the research paper investigated the fable, as a special genre of literature. It must be done skilful translation in order to reproduce philosophic matter of the fable. A number of mistakes in the Ukrainian translation by Daria Radienko were discovered during the scientific investigations. The author of the research paper carried out her independent translation of Richard Bachs' fable "Jonathan Livingston Seagull". The topicality of the research work lies in the necessity of popularization the philosophic ideas, which are mentioned in the fable, such as: everybody is an independent personality with his special abilities and views. The main sense of the human being is to improve himself in spiritual way, but not to live for eating, or fighting, or power in the community.

Keywords: translation, fable, interpretation of the text, linguistic, translation style.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ

Під час підготовки статей до збірника науково-технічних праць "Науковий вісник НЛТУ України" радимо авторам дотримуватись таких рекомендацій.

Вимоги до оформлення. Обсяг тексту статті – 8-16 сторінок. Мова публікації – українська, російська чи англійська. Формат паперу – А4, поля документа – 2 см по периметру. Електронний варіант потрібно створювати за допомогою текстового редактора MS Word 2003, або використовувати редактор Word молодших версій, але документ зберігати у форматі *.doc. Шрифт – Times New Roman, розмір – 14 points, рядки – через 1.5 інтервали.

Вимоги до структури статті. На початку статті обов'язково проставляють індекс УДК (Універсальної десятикової класифікації), в заголовку українською мовою зазначають: вчене звання, ініціали і прізвище автора (або авторів), науковий ступінь, назва закладу, в якому виконано роботу, назва статті, анотація та ключові слова. Далі – російською та англійською мовами: ініціали і прізвище автора (або авторів), назва статті, анотація та ключові слова. (кожна анотація має бути не меншою ніж 500 знаків).

Автор поданої до друку статті повинен чітко уявити коло читачів, на яке він розраховує. Рекомендуємо дотримуватись деяких загальних правил побудови науково-технічної статті: чітко і зрозуміло сформулювати постановку задачі; доступно викласти методику її розв'язання; зробити висновки – науковцям або дати практичні рекомендації – виробничникам. Наукова праця повинна містити необхідні характеристики описаних конструкцій чи схем, але в ній не має бути ні зайвого опису історії питання, ні відомих з підручників ілюстрацій, даних, математичних викладок.

У процесі підготовки рукопису необхідно користуватися науково-технічними термінами відповідно до чинних стандартів на термінологію, наведений матеріал не повинен дублювати таблиці. Скорочення слів, імен, назв у тексті статті не допускаються. Можливе використання тільки загальноприйнятих скорочень – мір (тільки після цифр), хімічних, фізичних і математичних величин. Назви установ, підприємств, марки механізмів і т.ін., що згадуються в тексті статті вперше, необхідно писати повністю (вказуючи в дужках скорочену назву); надалі цю назву можна наводити у скороченому вигляді.

У таблицях необхідно точно вказувати одиниці фізичних величин, у назвах граф слова скорочувати небажано. Таблиці потрібно виконувати переважно вздовж листа з максимальною насиченістю інформації в рядках. Надто громіздких таблиць складати не рекомендується.

Ілюстрації (фотографії та рисунки) до статті дозволяється подати у окремому файлі у форматі *.cdr (редактор CorelDRAW), *.tif або *.jpg (редактор PhotoShop, 300 dpi, b/w або Grayscale) чи оформлених у середовищі MS Excel. Зверніть увагу, що вони будуть надруковані у чорно-білому варіанті. У тексті статті посилання на ілюстрації беруть в круглі дужки, позиції на рисунках розташовують за годинниковою стрілкою і вони повинні відповідати наведеним у тексті. Особливо подані ілюстрації потрібно на зворотному боці пронумерувати і підписати олівцем.

Особливу увагу необхідно звернути на акуратний набір складних формул, індексів і степенів з використанням можливостей редактора MS Equation чи MathType.